

METODOLOGIA

de calcul al primei de asigurare de bază și al coeficienților de rectificare pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule în Republica Moldova

Autor: MAGLA Angela , doctorandă, U.T.M.

Abstract: Companiile de asigurare auto sunt obligate să calculeze o primă de asigurare auto de bază și a coeficienților de rectificare a primei de asigurare. Prima de asigurare de bază se calculează prin însumarea la prima de risc estimată a cheltuielilor asigurătorilor, a marjei de profit și a plăților obligatorii. Valoarea totală a daunelor include daunele achitate, rezerva de daune declarate, dar nesoluționate și rezerva de daune neavizate, aferente polițelor expuse la risc. Prima de asigurare de bază pentru o unitate de transport pe o perioadă de 12 luni se calculează în funcție de prima de risc estimată, factorul de încărcare (care include cheltuielile necesare ale asigurătorului, alte plăți obligatorii și marja de profit) și coeficientul de inflație. Prima de asigurare pentru un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă se calculează de către asigurător prin aplicarea la prima de asigurare de bază a coeficienților de rectificare.

Cuvinte cheie: Primă de asigurare, primă de asigurare de bază, primă de risc, coeficienți de rectificare, coeficientul de inflație, răspundere civilă auto externă (cartea verde).

Metodologia de calcul al primei de asigurare de bază și al coeficienților de rectificare pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule este elaborată în conformitate cu prevederile art.11 al Legii nr.414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32-35, art.112) și stabilește modalitatea de calcul al primei de asigurare de bază și al coeficienților de rectificare a primei de asigurare de bază, precum și modul de aplicare a acestora.

Calcularea primei de asigurare de bază în conformitate cu metodologia dată

Prima de asigurare de bază se calculează prin însumarea la prima de risc estimată a cheltuielilor asigurătorilor, a marjei de profit și a plăților obligatorii.

1) Prima pură se calculează ca produsul dintre frecvența estimată a daunelor și dauna medie estimată:

$$P_p = q \times \bar{D},$$

unde: P_p – prima pură; q – frecvența daunelor; D – dauna medie estimată.

2) Frecvența daunelor se calculează după următoarea formulă:

$$q = \frac{n}{N},$$

unde: n – numărul de daune aferente polițelor expuse la risc; N – numărul de polițe-an expuse la risc.

3) Dauna medie estimată se calculează utilizînd următoarea formulă:

$$\bar{D} = \frac{D}{n},$$

unde: D – valoarea totală a daunelor aferente polițelor expuse la risc.

Valoarea totală a daunelor include daunele achitate, rezerva de daune declarate, dar nesoluționate și rezerva de daune neavizate, aferente polițelor expuse la risc. Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate și rezerva de daune neavizate se calculează în conformitate cu prevederile art.34 alin.(6) din Legea nr.407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări.

În cazul în care asigurătorii își recuperează cheltuielile prin acțiuni de regres, aceste sume se vor scădea din valoarea daunelor.

Prima de asigurare de bază pentru o unitate de transport pe o perioadă de 12 luni se calculează în funcție de prima de risc estimată, factorul de încărcare (care include cheltuielile necesare ale asigurătorului, alte plăți obligatorii și marja de profit) și coeficientul de inflație:

$$P_b = \frac{P_e}{1-f} \times K_i,$$

unde: P_b – prima de asigurare de bază; f – cota factorului de încărcare în prima de asigurare de bază; K_i – coeficientul de inflație, care se stabilește pe baza prognozei ratei inflației.

Coeficientul de inflație se calculează conform formulei:

$$K_i = 1 + \frac{R_i}{100},$$

unde: R_i – rata inflației prognozată (%).

Cota factorului de încărcare la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă include:

- a) cheltuielile asigurătorului – până la 25%;
- b) marja de profit – până la 10%;
- c) contribuțiile în fondurile speciale (Fondul național de garanție, Fondul de protecție a victimelor străzii) și plățile regulatorii.

Cota factorului de încărcare la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă (Carte Verde) include:

- a) cheltuielile asigurătorului – până la 20%;
- b) marja de profit – până la 7%;
- c) cheltuieli de reasigurare – până la 18%;
- d) contribuțiile în fondurile speciale (Fondul național de garanție, Fondul de compensare) și plățile regulatorii.

Cheltuielile de reasigurare se includ în cota factorului de încărcare exclusiv în interiorul perioadei în care Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule deține calitatea de membru cu titlu de tranziție în cadrul Consiliului Birourilor menționat la art.2 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Sumele despăgubirilor de asigurare care depășesc limita reținerii proprii a reasiguratului, achitate de către reasigurători în conformitate cu prevederile contractului de reasigurare, se exclud din calculul primei de asigurare de bază.

Calculul primei de asigurare pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă

1. Prima de asigurare, care se va stabili pentru o unitate de transport concretă, se calculează de către asigurător prin aplicarea la prima de asigurare de bază a coeficienților de rectificare pentru factorii de risc stabiliți de prezenta Metodologie și coeficienții sistemului bonus-malus, astfel cum este prevăzut în art.12 alin.(4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

2. Coeficienții de rectificare se calculează în baza raportului dintre prima pură calculată pentru diferite grupuri de autovehicule, formate în funcție de factorii de risc, și valoarea medie a primei pure pentru toate autovehiculele.

3. Coeficienții de rectificare se stabilesc pentru următorii factori de risc:

Factori de risc	Coeficientul
Tipul autovehiculului	K_1
Teritoriul utilizării autovehiculului	K_2
Vârsta și vechimea în conducere a utilizatorului	K_3
Tipul contractului (numărul persoanelor admise la conducere)	K_4
Statutul juridic al posesorului autovehiculului	K_5
Locul înmatriculării autovehiculului	K_6
Termenul asigurării	K_7

4. Coeficientul de rectificare K_1 se stabilește în funcție de tipul autovehiculului, capacitatea motorului, numărul de locuri sau masa totală a autovehiculului. La fel fiecare coeficient are semnificația sa.

Calculul primei de asigurare pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă (CARTE VERDE)

Prima de asigurare pentru un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă se calculează de către asigurator prin aplicarea la prima de asigurare de bază a coeficienților de rectificare.

Prima de asigurare de bază se stabilește separat pentru Zona 1 (Ucraina și Belarus), Zona 2 (Ucraina, Belarus și Federația Rusă) și Zona 3 (toate țările sistemului Carte Verde)

[Pct.26 modificat prin Hot.Guv. nr.1492 din 26.12.2008, în vigoare 31.12.2008]

Coeficienții de rectificare se stabilesc pe baza raportului dintre prima pură calculată pentru diferite grupuri de autovehicule, formate în funcție de factorii de risc, și valoarea medie a primei pure pentru toate autovehiculele.

Coeficienții de rectificare se stabilesc pentru următorii factori de risc:

Factori de risc	
Tipul autovehiculului	K_{1v}
Termenul asigurării	K_{2v}

Coeficientul de rectificare K_{1v} se stabilește în funcție de tipul autovehiculului, numărul de locuri sau masa totală a autovehiculului.

Tipul autovehiculului
Autoturisme cu pînă la 9 locuri (inclusiv al conducătorului)
Autocamioane cu masa totală de pînă la 3,5 tone
Autocamioane și autotractoare cu masa totală de peste 3,5 tone
Autovehicule destinate transportului de persoane, cu pînă la 17 locuri, inclusiv al conducătorului
Autovehicule destinate transportului de persoane, cu peste 17 locuri
Motociclete

Coeficientul de rectificare K_{2v} se stabilește în funcție de termenul asigurării.

**Termenul asigurării în cazul încheierii contractului de asigurare
pentru o perioadă mai mică de 12 luni**

Prima de asigurare se calculează în felul următor:

$$P_a = P_b \times K_{1v} \times K_{2v},$$

Prima de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă (Carte Verde) se stabilește în euro.

Prima de asigurare se încasează în lei moldovenești conform cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la data efectuării plății.

Prima de asigurare pentru remorci se calculează prin aplicarea la prima de asigurare a autovehiculului a unui coeficient unic K_r .

$$P_r = P_a \times K_r,$$

unde: P_r – prima de asigurare pentru remorci.

Concluzii: Prima de asigurare are mare importanță pentru asigurat, deoarece riscul este imprevizibil, la fel și pentru asigurători, care sunt impuși prin lege să despăgubească daunele asiguratului. Mecanismul de calculare a primei de asigurare auto este stabilit în Republica Moldova de către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). Conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.318 din 17.03.2008, CNPF stabilește, cel puțin o dată pe an, prima de asigurare de bază și valoarea coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă în conformitate cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova.

Bibliografie

1. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la aprobarea Metodologiei de calcul al primei de asigurare de baza și al coeficienților de rectificare pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nr. 318 din 17.03.2008.
2. Statistica actuarială în asigurări. Oleg VEREJAN, Ion PARTACHI București. Editura Economica, 2004.
3. Business – Plan 2010-2012. Compania “MOLDOVA-ASRTOVAZ”, SRL.